

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 11/2/2010	No	: 2010/139
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 29/5/2009	No	: 5901
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi	: 6/4/2010	No	: 27544
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5	Cilt	: 49

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk vatandaşlığının kazanılmasına, kaybına, ispatına ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemlerin yürütülmesinde uygulanacak usul ve esasları belirlemek, uygulamada birliği sağlamaktır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 46 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,
- b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- c) Çocuk: Onsekiz yaşını tamamlamamış olan kişiyi,
- ç) Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,
- d) Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan büyükelçiliğini, başkonsolosluğunu veya konsolosluğunu,
- e) Ergin: 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin olan kişiyi,
- f) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
- g) Göçmen: Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup yerleşmek amacıyla tek başına veya toplu halde Türkiye'ye gelip 5543 sayılı İskân Kanunu uyarınca göçmen olarak kabul edilen kişiyi,
- ğ) İdari birim: Kişilerin kayıtlı buldukları aile kütüklerinin ait olduğu mahalle veya köyü,
- h) İkamet: Yabancıнын yasal ikamet izniyle Türkiye'de bulunmasını,
- ı) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,
- i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,
- j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,
- k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- l) Mavi Kart: Kanunun 28 inci maddesi kapsamına girenlere verilen kartı,
- m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,

- i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,
- j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,
- k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- l) Mavi Kart: Kanununun 28 inci maddesi kapsamına girenlere verilen kartı,
- m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,
- n) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel durum siciline ilişkin bilgilerin tümünü,
- o) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösteren belgeyi,
- ö) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,
- p) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlat edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soy bağının düzeltilmesi ve gaiplik gibi kişisel durum sicilinde değişiklik meydana getiren olayı,
- r) Sistem: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini veya sadece Kimlik Paylaşımı Sistemini,
- s) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre her Türk vatandaşı için verilen ve onbir rakamdan oluşan numarayı,
- ş) Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişiyi,
- t) Veri giriş formu: Nüfus olaylarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda tutulması ve istatistikî bilgilerin elde edilmesi amacıyla Merkezi Nüfus İdaresi Sistemine göre hazırlanan formu,
- u) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
- ü) Yabancı kimlik numarası: Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli ikamet eden yabancıların kayıtlarına ulaşmak amacıyla elektronik ortamda verilen, onbir rakamdan oluşan numarayı,
- v) Yabancılar kütüğü: Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli Yabancılara Ait İkamet Tezkeresi verilen yabancıların kayıtlarının tutulduğu kütüğü, ifade eder.

Vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesi

MADDE 4 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına, kaybına, iptaline ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemler; yurt içinde Bakanlık, yurt dışında ise dış temsilcilikler tarafından yürütülür.

(2) Vatandaşlık işlemlerinin kâğıt veya elektronik ortamda yürütülmesine Bakanlık yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Vatandaşlığının Kazanılması

Türk vatandaşlığını kazanma yolları

MADDE 5 – (1) Türk vatandaşlığı, doğumla veya sonradan olmak üzere iki yolla kazanılır.

Doğumla kazanılan vatandaşlık

MADDE 6 – (1) Doğumla kazanılan Türk vatandaşlığı, soy bağı veya doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılır.

Soy bağı esasına göre kazanılan vatandaşlık

MADDE 7 – (1) Soy bağı esasına göre kazanılan Türk vatandaşlığı, Türk vatandaşı ana veya baba ile soy bağının kurulmasıyla kendiliğinden kazanılan vatandaşlıktır. Yapılan bildirim üzerine doğumdan itibaren Türk vatandaşlığı kazanılır.

(2) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği içinde Türk vatandaşı anadan doğan veya babadan olan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(3) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği dışında Türk vatandaşı anadan doğan, yabancı babadan olan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(4) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği dışında Türk vatandaşı babadan olan ve yabancı anadan doğan çocuk, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun hükümlerine göre, Türk vatandaşı babaya soy bağı ile bağlanması halinde doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimler

MADDE 8 – (1) Yurt dışında yaşayan ve onsekiz yaşını tamamladığı halde doğumuna ilişkin bildirimde bulunulmayan kişilerin aile kütüğüne tescili, Türk vatandaşı ana veya babadan dolayı Türk vatandaşlığını kazandıklarının Bakanlıkça yapılacak inceleme sonucunda tespiti halinde mümkündür.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimlerde başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 9 – (1) Türk vatandaşı ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazandığını iddia ederek başvuruda bulunan kişi adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan, Türk vatandaşı ana veya babaya ait nüfus kayıt örneği.
- c) Türk vatandaşı ana veya babadan birinin ya da her ikisinin aynı zamanda yabancı bir devlet vatandaşı olması halinde kimliğini ispata yarayacak belge.
- ç) Talepte bulunan kişinin aynı zamanda yabancı bir devlet vatandaşı olması halinde kimliğini ispata yarayacak belge.
- d) Medenî hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanmayı kanıtlayan belge, dul ise eşine ait ölüm belgesi.
- e) Kişinin ana ve babasından, bunlardan birisinin ya da her ikisinin ölmüş olması halinde ise varsa kardeşlerinden, kardeşleri yoksa üçüncü derece yakınlarından, müracaat makamlarınca alınacak ve yakınlık derecelerini belirten ifade tutanağı.
- f) Doğum belgesi.
- g) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı.

(2) Bakanlıkça gerekli görülen hallerde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelerle birlikte, ilgilinin vatandaşlığının ispatına esas olabilecek başka belgelerin de ibraz edilmesi istenebilir.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimlere ait karar

MADDE 10 – (1) Bakanlıkça yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda Türk vatandaşı anadan doğduğu veya babadan olduğu tespit edilen kişinin, doğumundan itibaren Türk vatandaşı olduğu aile kütüğüne tescil edilir.

(2) Türk vatandaşı anadan doğduğu veya babadan olduğunu ispata yarayacak yeterli bilgi ve belge bulunmaması halinde, ilgili kişinin bu yöndeki talebi Bakanlıkça reddedilir.

Doğum yeri esasına göre vatandaşlığın kazanılması, başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 11 – (1) Türkiye’de doğan ve ana ve babanın belli olmaması veya vatansız bulunması ya da millî kanunları gereğince ana ve babadan dolayı vatandaşlık kazanamaması gibi nedenlerle herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(2) Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin başvurularda müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Çocuğun Türkiye’de doğduğunu ispatlayan doğum belgesi.
- c) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı.
- ç) Çocuğun ana ve babadan dolayı herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanmadığını ispatlayan belge.
- d) Ana ve babanın vatansız olması halinde temini mümkün ise bu durumu ispatlayan belge.

Doğum yeri esasına göre vatandaşlığın kazanılmasına ilişkin karar

MADDE 12 – (1) Bakanlıkça yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda; 11 inci maddede belirtilen şartları taşıdığı tespit edilen çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır ve yerleşim yerinin bulunduğu idari birimin son hanesinden bir sonraki haneye tescil edilir.

(2) Aranılan şartları taşımayanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.

(3) Türkiye’de bulunmuş çocuk, 29/9/2006 tarihli ve 2006/11081 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 32 nci maddesine göre aile kütüğüne tescil edilir.

Sonradan kazanılan vatandaşlık

MADDE 13 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile mümkündür.

Yetkili makam kararıyla vatandaşlığın kazanılması

MADDE 14 – (1) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması aşağıdaki yollarla olur:

- a) Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması.
- b) Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması.
- c) Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması.
- ç) Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması

MADDE 15 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı, aşağıdaki şartları taşıması halinde Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir:

- a) Kendi millî kanununa, vatansız ise 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak.
- b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye’de kesintisiz beş yıl ikamet etmiş olmak.

c) Türkiye’de yerleşmeye karar verdiğini; Türkiye’de taşınmaz mal edinmek, iş kurmak, yatırım yapmak, ticaret ve iş merkezini Türkiye’ye nakletmek, çalışma iznine tabi olarak bir iş yerinde çalışmak ve benzeri davranışlarla teyit etmiş olmak veya Türk vatandaşı ile evlenmek, ailece müracaat etmek, daha önce Türk vatandaşlığını kazanmış olan ana, baba, kardeş ya da çocuk sahibi olmak veya eğitimini Türkiye’de tamamlamak.

ç) Genel sağlık bakımından tehlike teşkil eden bir hastalığı bulunmamak.

d) Toplum içinde birlikte yaşamının gerektirdiği sorumluluk duygusu ile davranarak iyi ahlak sahibi olduğunu göstermek, davranışları ile çevresine güven vermek, toplumca hoş karşılanmayan ve toplum değerlerine aykırı kötü alışkanlığı bulunmamak.

e) Toplumsal yaşama uyum sağlayabilecek düzeyde Türkçe konuşabilmek.

f) Türkiye’de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağlayacak gelire veya mesleğe sahip olmak.

g) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak.

(2) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan, birinci fıkrada sayılan şartlarla birlikte, taşıdıkları devlet vatandaşlığından veya vatandaşlıklarından çıkma şartı da aranabilir. Bu takdirin kullanılmasına ilişkin esasların tespiti Bakanlar Kurulunun yetkisindedir.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılmasında müracaat makamlarınca başvurunun işleme alınması ve uygulanacak esaslar

MADDE 16 – (1) Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılmasında müracaat makamı yerleşim yerinin bulunduğu valiliklerdir.

(2) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı hakkında müracaat makamınca ön inceleme yapılarak;

a) Kendi millî kanununa, vatansız ise 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmayan,

b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye’de kesintisiz beş yıl ikamet etmeyen,

c) Yasal ikamet izni olmaksızın veya yasal olmakla birlikte Türkiye’de yerleşme niyetini göstermeyen; sığınma veya iltica başvuru sahibi, sığınmacı, öğrenim, turistik, öğrenim gören çocuğuna refakat, tedavi gibi amaçlarla ikamete bağlandığı anlaşılan,

ç) Herhangi bir suçtan dolayı yargılaması devam eden veya hükümlü ya da tutuklu olan,

d) 17 nci maddede belirtilen belgeleri ibraz edemeyen,

kişilerin başvurusu kabul edilmez ve bu husus yazılı olarak ilgisine bildirilir.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılmasında başvuru için gerekli belgeler

MADDE 17 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuru için gerekli şartları taşıyan yabancı adına müracaat makamınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

a) İsteği belirten form dilekçe.

b) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.

c) Kişinin kimlik bilgilerini gösteren doğum belgesi veya nüfus kayıt örneği gibi belge ve evli ise eş ve çocuklarının aile bağına kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge.

ç) Medenî hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanmayı kanıtlayan belge, dul ise eşine ait ölüm belgesi.

d) Türk vatandaşı birinci veya ikinci derece yakınları varsa bu kişilere ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.

e) Kişinin genel sağlık bakımından tehlike teşkil edecek bir hastalığı bulunmadığına dair, usul ve esasları Sağlık Bakanlığınca belirlenmiş olan sağlık raporu.

f) Türkiye’de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağladığına ilişkin gelirini veya mesleğini ispatlayan çalışma izni, vergi levhası, taahhütname veya benzeri belge.

g) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye’de kesintisiz olarak beş yıl ikamet ettiğine dair il emniyet müdürlüğünden alınacak yurda giriş ve çıkış tarihlerini gösteren belge.

ğ) Başvuru tarihinden ileriye doğru vatandaşlık işlemlerinin sonuçlandırılmasına yetecek süreli ikamet tezkeresi.

h) Herhangi bir suç nedeniyle hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı bulunuyorsa onaylı bir örneği.

ı) Kişinin doğum tarihinin ay ve günü bulunmuyorsa, doğum tarihinin tamamlanması için ülkesinin yetkili makamlarından alınmış belge, belgenin temin edilememesi halinde ise 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39 uncu maddesi gereğince işlem yapılmasını kabul ettiğine dair imzalı beyanı.

i) Hizmet bedelinin Maliye vizesine yatırıldığını gösteren makbuz.

(2) Dosyası tamamlanan yabancı hakkında il emniyet müdürlüğünden soruşturma yapılması istenir.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılmasında il emniyet müdürlüğünce yapılacak soruşturmaya ilişkin usul ve esaslar

MADDE 18 – (1) İl emniyet müdürlüğünce Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancının;

a) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından Türk vatandaşlığını kazanmasına engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığı,

b) İyi ahlak sahibi olup olmadığı,

c) Hangi tarihte Türkiye’ye geldiği, ikamet tezkeresinin hangi amaçla verildiği, müracaat tarihinden geriye doğru ne kadar süre ülkemizde ikamet ettiği, bu süre içinde yurt dışına çıkış yapıp yapmadığı, yapmış ise tarihleri ve süresi,

tespit edilir ve elde edilen bilgiler soruşturma formuna yazılır.

(2) Soruşturması tamamlanan yabancının dosyası il müdürlüğüne iade edilir. İl müdürlüğünce dosya, komisyona gönderilir.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılmasında komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

MADDE 19 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı;

a) Başvuruda aranan şartları taşıyıp taşımadığı,

b) Soy durumu,

c) Türkçe konuşma yeterliliği,

ç) Geçimini ne şekilde sağladığı,

d) Türkiye'nin toplumsal yaşamına uyum sağlayıp sağlamadığı, hususlarının tespiti için komisyon tarafından mülakata tabi tutulur. Mülakat sonucunda oluşan kanaat vatandaşlık mülakat formuna açık bir şekilde yazılır. Komisyon ayrıca 17 nci maddede belirtilen belgelerin dosyada bulunup bulunmadığını da tespit eder.

(2) Yabancı'nın soy durumu; Türk kültürüne yakınlığı, örf ve adet birlikteliği ile geldiği bölge ve ana veya babanın soyu esas alınarak; Türk soylu, yabancı soylu veya soyu tespit edilemeyen şekilde belirlenir.

(3) Doktor raporu ile tespit edilmesi halinde, konuşamayan ve duymayanların mülakatları, bunların işaretlerinden anlayanlar aracılığıyla ya da okuma ve yazma biliyorlarsa yazılı olarak yapılır.

(4) Komisyonca yapılan inceleme ve araştırma sonucunda aranan şartları taşıdığı anlaşılan yabancı'nın dosyası il müdürlüğünce, karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

(5) Komisyonca yapılan inceleme ve araştırma sonucunda aranan şartları taşımadığı anlaşılan yabancı'nın dosyası Bakanlığa gönderilmez ve il müdürlüğünce ilgisine bu yolda gerekli tebligat yapılır.

Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması, başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler ⁽¹⁾

MADDE 20 – (1) Kanunun 12 nci maddesinde sayılan hallerde yabancı, istisnai olarak Türk vatandaşlığını kazanabilir.

(2) **(Ek: 12/12/2016-2016/9601 K.)** ⁽¹⁾ Aşağıdaki şartlardan herhangi birini sağlayan yabancı, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir:

a) En az 2.000.000 Amerikan Doları tutarında sabit sermaye yatırımı gerçekleştirdiği Ekonomi Bakanlığınca tespit edilen,

b) En az 1.000.000 Amerikan Doları tutarında taşınmaz tapu kayıtlarına üç yıl satılmaması şerhi koyulmak şartıyla satın aldığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tespit edilen,

c) En az 100 kişilik istihdam oluşturduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen,

ç) En az 3.000.000 Amerikan Doları tutarında mevduatı üç yıl tutma şartıyla Türkiye'de faaliyet gösteren bankalara yatırdığı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca tespit edilen,

d) En az 3.000.000 Amerikan Doları tutarında Devlet borçlanma araçlarını üç yıl tutmak şartıyla satın aldığı Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen.

e) **(Ek: 13/3/2017-2017/10008 K.)** En az 1.500.000 Amerikan Doları tutarında gayrimenkul yatırım fonu katılma payı veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma payı aldığı ve üç yıl süre ile elinde tuttuğu Sermaye Piyasası Kurulunca tespit edilen.

(3) Türk vatandaşlığını istisnai olarak kazanmak isteyen yabancı hakkında Bakanlığın yazılı talimatı üzerine müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

a) İsteği belirten form dilekçe.

b) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.

(1) 12/12/2016 tarihli ve 2016/9601 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere (2) numaralı fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

c) Medenî hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanma belgesi, dul ise eşine ait ölüm belgesi.

ç) Kişinin kimlik bilgilerini gösteren doğum belgesi veya nüfus kayıt örneği gibi belge ve evli ise eş ve çocuklarının aile bağıni kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge.

d) Türk vatandaşı birinci veya ikinci derece yakınları varsa bu kişilere ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.

e) Kişinin doğum tarihinin ay ve günü bulunmuyorsa, doğum tarihinin tamamlanması için ülkesinin yetkili makamlarından alınmış belge, belgenin temin edilememesi halinde ise 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39 uncu maddesi gereğince işlem yapılmasını kabul ettiğine dair imzalı beyanı.

f) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren makbuz.

(4) Tamamlanan dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

(5) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine göre vatandaşlığa alınacak kişilerin müracaatları, gerekli görülen hallerde Bakanlıkça alınır ve üçüncü fıkrada belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir. ⁽¹⁾

(6) (Ek: 12/12/2016-2016/9601 K.) İkinci fıkrada belirtilen parasal değerlerin belirlenmesinde, tespit tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının efektif satış kuru esas alınır.

Göçmen işlemleri

MADDE 21 – (1) 5543 sayılı İskân Kanununa göre göçmen olarak kabul edilen kişilerin vatandaşlık dosyası il bayındırlık ve iskân müdürlüğünce düzenlenir ve Bakanlığa gönderilir. Türk vatandaşlığını kazanmak üzere Bakanlığa gönderilen yabancıнын dosyası incelenir ve kişinin Türk vatandaşlığını kazanması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunulur. Bakanlar Kurulu kararı ile Türk vatandaşlığı kazanılabilir.

(2) Göçmen olarak Türk vatandaşlığını kazanamayan yabancı eş ve çocuklar için 37 nci maddedeki hükümler uygulanır.

Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması

MADDE 22 – (1) Kanunun 13 üncü ve 43 üncü maddelerinde belirtilen kişiler, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Türkiye’de ikamet şartı aranmaksızın, Türk vatandaşlığını yeniden kazanabilirler.

(2) Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen kişiler ise millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak ve Türkiye’de üç yıl ikamet etmek şartıyla Türk vatandaşlığını yeniden kazanabilirler.

Türk vatandaşlığının yeniden kazanılmasında başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler

MADDE 23 – (1) Türk vatandaşlığını yeniden kazanmak isteyen kişi adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve Bakanlığa gönderilir:

a) İsteği belirten form dilekçe.

(1) 12/12/2016 tarihli ve 2016/9601 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “(b) bendine” ibaresi “(b) ve (c) bentlerine” şeklinde, “ikinci” ibaresi “üçüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.
 c) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.
 ç) Medenî hal belgesi.
 d) Kişi Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra varsa medenî halinde meydana gelen değişikliklere ilişkin belge.
 e) Evli ise eş ve çocuklarının aile bağını gösteren nüfus kayıt örneği veya benzeri belge.
 f) Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra kişinin kimlik bilgilerinde değişiklik olmuş ise bunu gösteren belge.
 g) Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca Türk vatandaşlığını yeniden kazanmak isteyen kişinin, başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye’de kesintisiz olarak üç yıl ikamet ettiğine dair il emniyet müdürlüğünden alınan yurda giriş ve çıkış tarihlerini gösteren belge ve başvuru tarihinden ileriye doğru vatandaşlık işlemlerinin sonuçlandırılmasına yetecek süreli ikamet tezkeresi.
 ğ) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren makbuz.

Kayıt dışı kalanlar

MADDE 24 – (1) Herhangi bir nedenle Türk vatandaşlığını kaybetmiş ve yapılan yersel yazımda kayıt dışı kalmış olanların Türk vatandaşlığını yeniden kazanmaları halinde; bu kişiler Türk vatandaşlığını kaybettikleri tarihte kayıtlı oldukları idari birime, varsa ana, baba ve kardeşlerinin kayıtlı olduğu haneye, yoksa o idari birimin son hanesinden bir sonraki haneye tescil edilirler ve kayıtlarına nüfus olayları işlenir.

(2) Türk vatandaşlığından çıkma izni almış ana veya babanın çıkma izninden önce doğan ve aile kütüğüne tescil edilmemiş çocuk, ana veya babanın kapalı kaydının bulunduğu haneye tescil edilir. Tescil işleminden sonra çocuk için çıkma izni ile ilgili işlem yapılmak üzere Bakanlık bilgilendirilir. Bakanlıkça ana ve babaya bağlı olarak çıkma izni işlemi yapılarak kaydı kapalı hale getirilir.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması ve müracaat makamlarınca başvurunun işleme alınmasında uygulanacak esaslar

MADDE 25 – (1) Kanununun 16 ncı maddesinde sayılan şartları taşıyanlar evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilir.

(2) Başvuruda bulunan yabancı hakkında müracaat makamlarınca araştırma yapılır. Araştırma sonucunda yabancı;
 a) Bir Türk vatandaşı ile üç yıldan beri evli olmadığı,
 b) Evliliğin boşanma veya müracaat tarihinden önce ölüm gibi nedenlerle son bulunduğu,
 c) Herhangi bir suçtan dolayı yargılamasının devam ettiği veya hükümlü ya da tutuklu olduğu,
 ç) 26 ncı madde uyarınca istenen belgeleri ibraz edemediği,
 anlaşıldığı takdirde başvurusu kabul edilmez ve bu hususta ilgisine gerekli tebligat yapılır.

(3) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı eşi, sonradan Türk vatandaşlığını kazanmış ise evlilikte geçen sürenin hesaplanmasında Türk vatandaşlığını kazanma tarihi esas alınır.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılmasında başvuru için gerekli belgeler

MADDE 26 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Türk vatandaşı eşe ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.
- c) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.
- ç) Kişinin kimlik bilgilerini gösteren doğum belgesi veya nüfus kayıt örneği gibi belge.
- d) Yerleşim yeri Türkiye’de bulunuyor ise en son tarihli ikamet tezkeresi.
- e) Herhangi bir suç nedeniyle hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı bulunuyor ise onaylı bir örneği.
- f) Kişinin doğum tarihinin ay ve günü bulunmuyorsa, doğum tarihinin tamamlanması için ülkesinin yetkili makamlarından alınmış belge, belgenin temin edilememesi halinde ise 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39 uncu maddesi gereğince işlem yapılmasını kabul ettiğine dair imzalı beyanı.
- g) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren makbuz.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılmasında yurt içinde yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

MADDE 27 – (1) Evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuruda aranan şartları taşıdığı anlaşılan yabancı adına 26 ncı maddede belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve yabancı hakkında il emniyet müdürlüğünden soruşturma yapılması istenir.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılmasında il emniyet müdürlüğünce yapılacak soruşturmaya ilişkin usul ve esaslar

MADDE 28 – (1) İl emniyet müdürlüğünce evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancının;

- a) Aile birliği içinde yaşayıp yaşamadığı,
- b) Evlilik birliği ile bağdaşmayacak şekilde fuhuş yapmak ve fuhuşa aracılık etmek gibi davranışlarının olup olmadığı,
- c) Türk vatandaşlığını kazanmasında millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığı,

hususları araştırılır ve oluşan olumlu veya olumsuz kanaat soruşturma formuna açık bir şekilde yazılır. Soruşturma formuna soruşturmaya ilişkin tutanaklar da eklenir.

(2) Soruşturması tamamlanan yabancının dosyası il müdürlüğüne iade edilir. Dosya gerekli inceleme ve araştırma yapılmak üzere il müdürlüğünce komisyona gönderilir.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılmasında komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

MADDE 29 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı ve eşi, komisyon tarafından ayrı ayrı ve birlikte mülakata tabi tutulmak suretiyle evliliğin gerçek bir evlilik ya da Türk vatandaşlığını kazanmak amacıyla yapılmış bir evlilik olup olmadığı araştırılır.

(2) Mülakat sonucunda oluşan kanaat evlenme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin mülakat formuna yazılır. İl müdürlüğünce dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılmasında yurt dışından yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

MADDE 30 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuru için gerekli şartları taşıyan yabancı adına 26 ncı maddede belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir.

(2) Konsolosluk işlemlerinden sorumlu muavin konsolos veya daha üst yetkili tarafından yabancı kişi ve eşi ayrı ayrı ve birlikte, evliliğin gerçek bir evlilik ya da Türk vatandaşlığını kazanmak amacıyla yapılmış bir evlilik olup olmadığının tespiti için mülakata tabi tutulur.

(3) Mülakat sonucunda oluşan olumlu veya olumsuz kanaat evlenme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin mülakat formuna açık bir şekilde yazılır.

(4) Yabancıların bulunduğu devletin kanunları izin verdiği takdirde sabıka kaydı istenir ve yabancıların Türk vatandaşı eşi ile evlilik kaydının resmi makamlarda bulunup bulunmadığı araştırılarak elde edilen bilgi ve belgeler dosyaya eklenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

Evliliğin iptalinde iyiniyetin korunması

MADDE 31 – (1) Evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanan kişi, evliliğinin butlanına karar verilmesi halinde Türk vatandaşlığını kaybeder. Ancak, evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancı, Bakanlıkça yapılacak inceleme sonucunda evlenmede iyiniyetli olduğunun tespiti durumunda Türk vatandaşlığını muhafaza eder.

(2) Butlanına karar verilmiş evlenmeden olan çocuk ise ana ve babalarının evlenmede iyiniyetli olup olmadıklarına bakılmaksızın Türk vatandaşlığını muhafaza eder.

Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılması

MADDE 32 – (1) Bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ve müracaat tarihinde ergin olmayan yabancı; millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, Türk vatandaşlığını kazanabilir.

(2) Evlat edinilen kişi, Türk vatandaşlığını kazandıktan sonra evlat edinen ile arasındaki evlatlık ilişkisinin herhangi bir şekilde son bulması halinde, Türk vatandaşlığını muhafaza eder.

(3) Bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ve müracaat tarihinde ergin olan yabancı hakkında 15 inci maddedeki hükümler uygulanır.

Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılmasında başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 33 – (1) Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunulan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) Evlat edinenin isteğini belirten form dilekçe.
- b) Doğum belgesi.
- c) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı.
- ç) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.
- d) Evlat edinen kişiye ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.
- e) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren makbuz.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılması, başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 34 – (1) Ana veya babaya bağlı olarak iradesi dışında Türk vatandaşlığını kaybetmiş olan ve ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde Türk vatandaşlığını kazanmak üzere yazılı bildirimde bulunan kişiler, seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

(2) Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanmak isteyenlerden, aranan şartları taşıdığı anlaşılanlar adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan ve kişinin kapalı kaydını gösteren nüfus kayıt örneği.
- c) Kişinin hangi devlet vatandaşı olduğunu gösteren pasaport veya benzeri belge, vatansız ise temininin mümkün olması halinde buna ilişkin belge.
- ç) Medenî hal belgesi.
- d) Kişi Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra varsa medenî halinde meydana gelen değişikliklere ilişkin belge.
- e) Evli ise eş ve çocuklarının aile bağına kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge.
- f) Kişi Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra varsa kimlik bilgilerindeki değişikliği gösteren belge.
- g) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren makbuz.

Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasına ilişkin işlemler ve karar vermeye yetkili makamlar

MADDE 35 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasına ilişkin müracaat makamlarınca düzenlenerek Bakanlığa gönderilen dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda varsa eksik olan bilgi ve belgeler tamamlatılır.

(2) Kanunun 11 inci, 12 nci, 16 ncı ve 17 nci maddelerine göre yabancı Türk vatandaşlığını kazanmasında millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığının tespiti için Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığından ve Emniyet Genel Müdürlüğünden arşiv araştırması istenir.

(3) Kanunun 13 üncü, 14 üncü ve 43 üncü maddelerine göre yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişinin millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığının tespiti için Emniyet Genel Müdürlüğünden arşiv araştırması istenir.

(4) Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünce yabancı millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığı tespit edilerek araştırmanın sonucu açık bir şekilde bildirilir.

(5) Kanunun 11 inci, 16 ncı ve 17 nci maddelerine göre Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerden aranan şartları taşıyanlar Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

(6) Kanunun 12 nci maddesine göre Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerden aranan şartları taşıyanlar Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

(7) Kanunun 13 üncü maddesine göre yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişiler ile Kanunun 34 üncü maddesine göre Türk vatandaşlığını kaybedip, 14 üncü maddesine göre yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerden aranan şartları taşıyanlar Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını yeniden kazanabilirler.

(8) Kanunun 29 uncu maddesine göre Türk vatandaşlığı kaybettirilip, 14 üncü maddesine göre yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişiler ile Kanunun 43 üncü maddesine göre yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerden aranan şartları taşıyanlar Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile Türk vatandaşlığını yeniden kazanabilirler.

(9) Kanunun 21 inci maddesine göre seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerden, yapılan inceleme sonucunda aranan şartları taşıyanlar Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanırlar.

(10) Kanunun 42 nci maddesine göre Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarından, yapılan inceleme sonucunda aranan şartları taşıdığı anlaşılanlar Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanırlar.

(11) Türk vatandaşlığını sonradan kazanmak isteyen kişilerden aranan şartları taşımayanların talepleri ise Bakanlıkça reddedilir.

(12) Türk vatandaşlığını sonradan kazanan kişilerin varsa yabancılar kütüğündeki kaydı ile bağ kurularak buradaki kayıt kapalı hale getirilir.

Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasının geçerliliği ve sonuçları

MADDE 36 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması yetkili makamca verilen karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Türk vatandaşlığını kazanan kişinin eş ve çocukları için 37 nci maddedeki hükümler uygulanır.

Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasının eş ve çocuklar bakımından sonuçları

MADDE 37 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması, eşin vatandaşlığına tesir etmez.

(2) Türk vatandaşlığını birlikte kazanan ana ve babanın çocukları ana ve babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

(3) Evlilik birliği içinde ana veya babadan birinin Türk vatandaşlığını kazanması durumunda, Türk vatandaşı olmayan eşin muvafakat etmesi halinde çocuk, ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

(4) Türk vatandaşlığını kazanan ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte velayeti kendisinde bulunan çocuğu, Türk vatandaşı olmayan eşin muvafakat etmesi halinde ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

(5) Muvafakat verilmemesi halinde ana veya babanın mutad meskeninin bulunduğu ülkedeki hâkim kararına göre işlem yapılır.

(6) Ana veya babadan birinin ölmüş olması halinde çocuk, Türk vatandaşlığını kazanan ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

(7) Türk vatandaşlığını kazanan ananın evlilik birliği dışında doğan çocuğu anaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

(8) Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran ana veya babanın çocuklarının ana veya baba ile birlikte işlem görmesi esastır. Ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte kendileri ile birlikte işlem görmeyen çocukları ergin olduktan sonra Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvurdukları takdirde haklarında 15 inci maddedeki hükümler uygulanır.

Ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığının kazanılmasında başvuru için gerekli belgeler

MADDE 38 – (1) Türk vatandaşlığını kazanma başvurusunda bulunan ana veya babaya bağlı olarak işlem gören çocuklar için aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

a) Çocuk evlilik birliği içinde dünyaya gelmiş ve ana veya babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

- 1) Doğum belgesi,
- 2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı,
- 3) Ana veya babanın muvafakat belgesi,
- 4) Ana ve babaya ait evlenme belgesi,

b) Çocuk boşanma ile son bulan evlilikten dünyaya gelmiş ve ana veya babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

- 1) Doğum belgesi,
- 2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı,
- 3) Velayet kararı,
- 4) Diğer eşin muvafakat belgesi,

c) Çocuk ölüm ile son bulan evlilikten dünyaya gelmiş ve ana veya babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

- 1) Doğum belgesi,
- 2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı,
- 3) Ana ve babaya ait evlenme belgesi,
- 4) Ana veya babaya ait ölüm belgesi,

ç) Çocuk evlilik birliği dışında dünyaya gelmiş ve anasına bağlı olarak işlem görecektir ise;

- 1) Doğum belgesi,
- 2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı,
- 3) Çocuğun doğduğu tarihte ananın bekâr olduğunu gösteren medenî hal belgesi,

d) Çocuk evlilik birliği dışında dünyaya gelmiş ve babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

- 1) Doğum belgesi,
- 2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı,
- 3) Çocuk ile baba arasında soy bağının kurulduğuna dair belge,
- 4) Ananın muvafakat belgesi,
- 5) Velayet kararı.

(2) Türk vatandaşlığını yeniden kazanmak isteyen ana veya babaya bağlı olarak işlem gören, aile kütüğünde kayıtlı çocuk için doğum belgesi ve doğum tutanağı istenmez.

(3) Ana veya babası Türk vatandaşlığını kazanmış çocuğun doğum tutanağına ana adı, baba adı ve soyadı nüfus kaydına göre yazılır. Ana veya baba çocuğa Türkçe ad verebilir. Bu takdirde doğum tutanağına, verilen Türkçe ad yazılır.

Başvuru belgelerinin temin edilememesi

MADDE 39 – (1) Türk vatandaşlığını kazanma müracaatında bulunan yabancı vatansız olması veya uyuğunda bulunduğu devlet makamlarından bu Yönetmelik hükümleri gereğince istenen belgeleri alamaması ya da bu makamlarca istenen belgelerden herhangi birinin düzenlenememesi halinde, bu durum Bakanlığa bildirilir ve alınacak talimata göre işlem yapılır.

(2) Bakanlıkça temin edilemeyen belgenin istenmemesi yolunda talimat verilmesi halinde, ilgili kişiden söz konusu belge veya belgelerde bulunması gereken bilgileri içeren yazılı beyanı alınır. Türk vatandaşlığının yalan beyan veya vatandaşlığı kazanmaya esas teşkil eden unsurları gizlemesi sonucunda alındığının sonradan tespiti halinde vatandaşlığa alınma kararı iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Türk Vatandaşlığının Kaybı****Türk vatandaşlığının kaybı halleri**

MADDE 40 – (1) Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararıyla veya seçme hakkının kullanılması suretiyle kaybedilir.

Yetkili makam kararı ile vatandaşlığın kaybı

MADDE 41 – (1) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığı aşağıdaki hallerde kaybedilir:

- a) Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkma.
- b) Türk vatandaşlığını kaybettirme.
- c) Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptali.

Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkma ve başvuru için gerekli belgeler

MADDE 42 – (1) Türk vatandaşlığından çıkma izni isteyen ve Kanunun 25 inci maddesinde aranan şartları taşıyan kişiler için müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.
- c) Kişi, yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmış ise buna ilişkin belge, henüz kazanmamış ise kazanmak istediği devlet vatandaşlığına kabul edileceğine ilişkin teminat belgesinin onaylanmış örneği.

(2) Yabancı bir devlet vatandaşlığının kazanıldığını gösteren belge veya teminat belgesinin dış temsilcilikçe onaylanmış örneğinde veya başvurunun Bakanlığa intikal ettirildiği yazıda; kime ait olduğu, niteliği, geçerlilik süresi, düzenleyen makam gibi belgenin kapsadığı bilgilerin belirtilmesi halinde ayrıca tercüme aranmaz.

(3) Ana veya babaya bağlı olarak işlem göreceğ çocukğın, ana veya babanın kazandığı ya da kazanacağı yabancı devlet vatandaşlığını kazanamayacağını anlaşılması halinde, bu husus müracaat makamlarınca başvurunun Bakanlığa intikal ettirildiği yazıda mutlaka bildirilir.

(4) Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden ana veya babaya bağlı olarak işlem gören çocuk için diğere eşin muvafakat belgesi, muvafakat edilmemesi halinde ise hâkim kararı istenir.

Türk vatandaşlığından çıkma iznine ilişkin işlemler ve karar vermeye yetkili makam

MADDE 43 – (1) Bakanlıkça yapılan inceleme sonucunda, Türk vatandaşlığından çıkma izni isteyen kişi hakkında hazırlanan dosyada varsa eksik olan belgeler tamamlanır.

(2) Türk vatandaşlığından çıkma izni isteyen kişi hakkında Emniyet Genel Müdürlüğünden, Kaçakçılık İstihbarat Harekât ve Bilgi Toplama Daire Başkanlığından ve Millî Savunma Bakanlığında arşiv araştırması istenir. Yapılan araştırmaların sonucu Bakanlığa bildirilir.

(3) Aranan şartları taşıdığı anlaşılan kişilere Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığından çıkma izni verilir. Aranan şartları taşımayanların talepleri ise Bakanlıkça reddedilir.

Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi ve Türk vatandaşlığından çıkma belgesi

MADDE 44 – (1) Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişilerden henüz yabancı devlet vatandaşlığını kazanmamış olanlara Bakanlıkça Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi ve Türk vatandaşlığından çıkma belgesi birlikte düzenlenerek müracaat makamına gönderilir.

(2) Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişilerden yabancı devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyenlere ise Bakanlıkça sadece Türk vatandaşlığından çıkma belgesi düzenlenerek müracaat makamına gönderilir.

Türk vatandaşlığından çıkma izin ve Türk vatandaşlığından çıkma belgelerinin teslim edilmesi

MADDE 45 – (1) Başka bir devlet vatandaşlığını kazanmış olan kişiye müracaat makamlarınca Türk vatandaşlığından çıkma belgesi teslim edilir.

(2) Başka bir devlet vatandaşlığını kazanmamış olan kişiye müracaat makamlarınca önce Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi teslim edilir. Türk vatandaşlığından çıkma belgesi, ilgilinin yabancı devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyene kadar dosyasında muhafaza edilir. Yabancı devlet vatandaşlığının kazanıldığına dair belge ibraz edildiğinde Türk vatandaşlığından çıkma belgesi ilgisine teslim edilir.

Çıkma izin ve çıkma belgelerinin geçerlilik süresi

MADDE 46 – (1) Türk vatandaşlığından çıkma izin ve çıkma belgesi, karar tarihinden itibaren iki yıl geçerlidir.

(2) Çeşitli nedenlerle karar tarihinden itibaren iki yıl içerisinde ilgiliye teslim edilemeyen çıkma izin ve çıkma belgeleri, kararın ve belgelerin iptal edilmesi için müracaat makamınca Bakanlığa iade edilir.

(3) Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişinin Kanunda aranan şartlardan birini kaybettiğinin müracaat makamlarınca tespiti halinde, çıkma izin ve çıkma belgeleri teslim edilmez. Kişi hakkında alınan kararın ve belgelerin iptal edilmesi için Bakanlığa iade edilir.

Çıkma izninin sonuçları

MADDE 47 – (1) Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişi, çıkma belgesini imza karşılığında teslim aldığı tarihten itibaren Türk vatandaşlığını kaybeder ve yabancı muamelesine tabi tutulur.

Çıkma belgesini teslim eden makamlarca yapılacak işlemler

MADDE 48 – (1) Müracaat makamınca; çıkma belgesini teslim almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişi ve birlikte işlem gören çocuğunun aile kütüğündeki kaydının kapalı hale getirilmesi için form düzenlenir ve düzenlenen form, ilgilinin kaydının bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Nüfus müdürlüklerince yapılacak işlemler

MADDE 49 – (1) Müracaat makamlarınca düzenlenerek gönderilen forma dayanılarak Türk vatandaşlığını kaybetme işlemi kişinin aile kütüğüne işlenerek kayıt kapalı hale getirilir. İşlemi yapan nüfus müdürlüğünce dayanak belgelerinin bir örneği, elektronik ortamdan alınan çıktıları ve varsa ekleri ile birleştirilerek ait olduğu özel kütüğüne, ikinci örneği ise arşivlenmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilecek olan özel kütüğe ek konulmadan takılır.

(2) Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişilerin aile kütüklerindeki kayıtları Genel Müdürlükçe de kapalı hale getirilebilir.

Türk vatandaşlığını kaybetmenin eş ve çocuklar bakımından sonuçları

MADDE 50 – (1) Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığının kaybedilmesi, eşin vatandaşlığına tesir etmez.

(2) Türk vatandaşlığını birlikte kaybeden ana ve babanın çocuğu da Türk vatandaşlığını kaybeder.

(3) Ana veya babadan birisinin Türk vatandaşlığını kaybetmesi halinde, Türk vatandaşlığını kaybeden kişinin talepte bulunması ve diğer eşin de muvafakat etmesi kaydıyla çocuk ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeder. Muvafakat edilmemesi durumunda hâkim kararına göre işlem yapılır.

(4) Ana veya babadan birinin ölmüş olması halinde çocuk, Türk vatandaşlığını kaybeden ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeder.

(5) Ana ya da babadan birinin yabancı olması halinde çocuk, Türk vatandaşlığını kaybeden ana ya da babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeder.

(6) Türk vatandaşlığını kaybeden ananın evlilik birliği dışında doğan çocuğu anasına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeder.

(7) Türk vatandaşlığının kaybı, çocuğu vatansız kılacak ise bu madde hükmü uygulanmaz.

Türk vatandaşlığından çıkma izni kararının iptali ve düzeltilmesi

MADDE 51 – (1) Türk vatandaşlığından çıkma izin ve çıkma belgeleri teslim edilmeden önce müracaat makamlarınca ilgilinin nüfus kaydı sistemden kontrol edilerek çıkma izin ve çıkma belgelerinde yer alan kimlik bilgileri ile sistemde yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır. Yapılan karşılaştırma sonucunda:

a) Evlenme, boşanma, evlat edinme, evliliğin feshi veya butlanı ya da kayıt düzeltme gibi olaylar sonucunda kişinin nüfus kayıtlarında değişiklik meydana gelmiş ise belgeler teslim edilmez, gerekli düzeltme yapılmak üzere Bakanlığa iade edilir.

b) Kararda kişinin kimliğine ilişkin bilgilerde maddi hata olduğunun anlaşılması halinde belgeler, gerekli düzeltme yapılmak üzere Bakanlığa iade edilir.

c) İlgilinin ölümü veya Türk vatandaşlığından çıkma talebinden vazgeçmesi halinde belgeler iptal edilmek üzere Bakanlığa iade edilir.

Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar

MADDE 52 – (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve kendileri ile birlikte işlem gören çocukları; milli güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Ancak bu durumdaki kişilerin askerlik hizmetini yapma yükümlülükleri ile seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme ve muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları yoktur. Söz konusu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.

(2) Bu kişilerin Türkiye'deki ikamet, seyahat, çalışma, yatırım, ticari faaliyet, miras, taşınır ve taşınmaz iktisabı ile ferağı gibi konulara yönelik işlemler, ilgili kurum ve kuruluşlarca Türk vatandaşlarına uygulanmakta olan mevzuat çerçevesinde yürütülür.

Mavi Kart düzenlenmesi

MADDE 53 – (1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere, talepleri halinde 52 nci maddede sayılan haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenerek verilir.

(2) Mavi Kart yurt dışında dış temsilcilikler, yurt içinde ise il müdürlüklerince düzenlenir. Gerekli görülür hallerde Genel Müdürlükçe de Mavi Kart düzenlenebilir.

(3) Mavi Kart almak için; talebi belirten dilekçe, iki adet fotoğraf ve yabancı devlet vatandaşı olduğunu gösteren kimlik belgesi veya pasaport ile birlikte müracaat makamlarına başvurulur.

(4) Mavi Kart; nüfus cüzdanı, pasaport veya kimlik belgesi olarak kullanılamaz, kurumlardan hizmet alınması sırasında yabancı kimlik belgesi ile birlikte ibraz edilir.

(5) Mavi Kartın kapsamı, şekli, ebadı ile yürürlük, değiştirme ve geçerlilik tarihlerini belirlemeye, taklit, tahrif ve sahtecilikten korumak amacıyla üzerine konulacak güvenlik unsurlarını, basım ve kişiye teslim edildiği aşamada uygulanacak sistem ve teknolojiyi, kaybı ve değiştirilmesi halinde yapılacak işlemleri tespit etmeye Bakanlık yetkilidir.

(6) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden ve nüfus kaydında bu yolda açıklama bulunan kişilerin 52 nci madde ile tanınmış olan hakları kullanmalarında nüfus kayıt örneği ya da sistemden alınacak belge de yeterlidir.

Mavi Kartın düzenlenmesinde uygulanacak esaslar

MADDE 54 – (1) Mavi Kart, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişi ve kendisi ile birlikte işlem gören çocuğuna kapalı nüfus kayıtları esas alınarak düzenlenir.

(2) Mavi Kartın düzenlenmesinde, Türk vatandaşlığının kaybından sonra kimlik bilgilerinde meydana gelen değişiklikler dikkate alınmaz.

(3) Çocuk adına düzenlenen Mavi Karta, istenmesi halinde fotoğraf yapıştırılabilir.

(4) Mavi Karta yapıştırılacak fotoğraflarda Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 131 inci maddesinde belirtilen esaslar gözönünde bulundurulur.

(5) Mavi Kartın düzenlenip ilgisine tesliminden sonra kart bilgileri, elektronik ortamda ya da kağıt ortamda tutulur.

(6) Mavi Kartın kaybedilmesi veya kullanılmaz hale gelmesi durumunda yetkili makamlar tarafından kart yenilenir.

(7) Mavi Kartın düzenlenmesinde tereddüde düşülmesi halinde Bakanlıktan görüş alınır.

Mavi Kartın imhası

MADDE 55 – (1) Mavi Kartın imhası, düzenlemeye yetkili makamlar tarafından yapılır.

(2) Mavi Kart sahibi kişinin Türk vatandaşlığını yeniden kazanması halinde Mavi Kart, nüfus cüzdanını düzenleyip veren makam tarafından geri alınarak imha edilir.

(3) Geri alınan veya kurumlarda unutulmuş ya da vatandaşlar tarafından bulunarak nüfus müdürlüğüne teslim edilen Mavi Kartların seri ve numaraları elektronik ortamda ya da kâğıt ortamda imha tutanağına geçirilir. Bu çıktılar oluşturulan imha komisyonu tarafından imzalanır.

Türk vatandaşlığının kaybettirilmesi, karar ve tescil

MADDE 56 – (1) Resmi makamlarca tespit edilen ve haklarında Bakanlıkça yapılan inceleme ve araştırma sonucunda Kanunun 29 uncu maddesinde belirtilen eylemlerde bulunduğu anlaşılan kişilerin Türk vatandaşlığı Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile kaybettirilebilir.

(2) Kaybettirme kararları şahsidir, ilgilinin eş ve çocuklarına tesir etmez.

(3) Türk vatandaşlığı kaybettirilen kişi adına bildirim formu düzenlenir ve bu forma dayanılarak nüfus kaydı, gerekli açıklama yapılarak kapatılır.

(4) Yapılan işlem sonucunda alınan karar ilgili kurumlara bildirilir.

(5) Türk vatandaşlığının kaybettirilmesi, Bakanlar Kurulu kararının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptali

MADDE 57 – (1) Türk vatandaşlığını kazanma kararının, ilgilinin yalan beyanı veya vatandaşlığı kazanmaya esas teşkil eden unsurları gizlemesi sonucunda alındığının sonradan tespiti halinde kararı veren makam tarafından iptal edilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususların herhangi bir şekilde öğrenilmesi halinde Bakanlıkça ilgili hakkında araştırma ve soruşturma yapılır veya yaptırılır. Soruşturma sonucunda Türk vatandaşlığının kazanılmasına esas teşkil eden hususların gizlendiğinin veya yalan beyanın kanıtlanması halinde, Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin karar, kararı veren makam tarafından iptal edilir.

Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptalinin geçerliliği ve sonuçları

MADDE 58 – (1) İptal kararı ilgili kişiye bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanan eş ve çocuğu hakkında da hüküm ifade eder. İptal kararı, karar tarihinden itibaren geçerlidir. Türk vatandaşlığını kazanma tarihi ile kararın iptal edildiği tarih arasında Türk vatandaşı olarak yapılmış olan işlemler hakkında iptal kararı uygulanmaz.

(2) İptal kararı, Türk vatandaşlığını kazanan kişinin Türk vatandaşlığını kazandıktan sonra doğan çocuğuna ve evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanan eşine tesir etmez.

(3) Vatandaşlığı iptal edilenlerin mallarının tasfiyesi hakkında Kanunun 33 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybı

MADDE 59 – (1) Türk vatandaşlığını aşağıda belirtilen nedenlerle kazanmış olan ve ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde Türk vatandaşlığından ayrılmak üzere yazılı bildirimde bulunan kişiler Türk vatandaşlığından ayrılabilirler:

- a) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle doğumla Türk vatandaşı olanlardan yabancı ana veya babanın vatandaşlığını doğumla veya sonradan kazananlar.
- b) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle Türk vatandaşı olanlardan doğum yeri esasına göre yabancı bir devlet vatandaşlığını kazananlar.
- c) Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazananlar.
- ç) Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşı oldukları halde, sonradan yabancı ana veya babasının vatandaşlığını kazananlar.
- d) Sonradan Türk vatandaşlığını kazanmış ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazananlar.

(2) Türk vatandaşlığının kaybı ilgili kişiyi vatansız kılacak ise seçme hakkı kullanılamaz.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybında başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 60 – (1) Müracaat makamlarınca, seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybetmek isteyenlerin 59 uncu maddede aranan şartları taşıyıp taşımadıkları tespit edilir. Aranan şartları taşıyan kişiler adına aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Kişinin kazandığı devlet vatandaşlığını gösteren belge.
- c) Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybında karar

MADDE 61 – (1) Bakanlıkça yapılan inceleme sonucunda, aranan şartları taşıyan kişi Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kaybeder.

(2) Türk vatandaşlığını kaybeden kişinin aile kütüğündeki kaydı gerekli açıklama yapılarak kapalı hale getirilir.

(3) Aranan şartları taşımayan kişinin talebi Bakanlıkça reddedilir.

(4) Seçme hakkı ile Türk vatandaşlığının kaybı, bu hakkın kullanılmasına dair şartların varlığının tespitine ilişkin Bakanlık kararı tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(5) Seçme hakkını kullanarak Türk vatandaşlığının kaybı kişinin eşine tesir etmez, çocuklar hakkında ise 50 nci maddedeki hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Ortak Hükümler****Türk vatandaşlığının ispatı**

MADDE 62 – (1) Türk vatandaşlığının ispatı herhangi bir şekilde tabi değildir.

(2) Aşağıdaki resmi kayıt ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar ilgilinin Türk vatandaşı olduğuna karine teşkil eder:

- a) Nüfus kayıtları.

- b) Nüfus ve uluslararası aile cüzdanları.
- c) Pasaport veya pasaport yerine geçen belgeler.

Vatandaşlık ihtilafları

MADDE 63 – (1) Bir kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı konusunda tereddüde düşüldüğü takdirde bu husus Bakanlıktan sorulur. Bakanlıkça ilgili kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı ilgili mevzuat ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde incelenerek sonuç ilgili makama bildirilir.

(2) Ana veya babadan dolayı Türk vatandaşı olduğu iddiasında bulunan kişi iddiasını kanıtlayacak her türlü bilgi ve belge ibraz edebilir. Kişi tıbbi raporlara dayanılarak mahkemece verilmiş olan tespit kararı da ibraz edebilir. Herhangi bir belge ibraz edilememesi veya ibraz edilen belgelerle iddia edilen ana ya da baba arasında bağ kurulamaması durumunda talep reddedilir.

Vatandaşlık işlemlerinde müracaat makamı ve usul

MADDE 64 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılması, kaybı, ispatı ve çok vatandaşlığa ilişkin başvurular yurt içinde yerleşim yerinin bulunduğu valiliğe, yurt dışında ise dış temsilciliklere bizzat veya bu hakkın kullanılmasına ilişkin özel vekâletname ile yapılır. Posta yoluyla yapılan müracaatlar kabul edilmez.

(2) Ergin olmayan veya ayırt etme gücünden yoksun bulunan kişilerin vatandaşlıkla ilgili başvuruları veli ya da vasileri tarafından yapılır.

(3) Yurt içinde çok vatandaşlığın tesciline yönelik bildirimler doğrudan yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüğüne de yapılabilir.

(4) Birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olup, Türk vatandaşlığını kazanma müracaatında bulunan kişinin işlemlerinde Bakanlıkça yapılacak araştırma sonucunda daha sıkı ilişki halinde bulunduğu tespit edilen devlet vatandaşlığı esas alınır.

(5) Vatandaşlığa ilişkin müracaat ve işlemlerde Türk vatandaşı olanlarda Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yabancı olanlarda ise yabancı kimlik numarası esas alınır.

(6) Vatandaşlık işlemlerinde başvuru tarihi olarak kişinin form dilekçesinin müracaat makamınca evrak kaydına alındığı tarih esas alınır.

Maddi hataların düzeltilmesi

MADDE 65 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına veya kaybına ilişkin düzeltme ya da tamamlama kararı, kararı veren makam tarafından alınır.

(2) Türk vatandaşlığının kazanılmasına veya kaybına ilişkin olarak verilen kararlarda yer alan kişi bilgilerinin dayanağına uygun olarak yazılmadığının ya da eksik olduğunun sonradan anlaşılması halinde düzeltme kararı alınmak suretiyle hatalı bilgiler düzeltilir, eksik olan bilgiler ise tamamlanır.

(3) Türk vatandaşlığının kazanılmasına veya kaybına ilişkin olarak dayanağına uygun şekilde tesis edilen nüfus kayıtları üzerinde mahkeme kararı olmadan herhangi bir düzeltme işlemi yapılamaz.

Vatandaşlık kararının geri alınması

MADDE 66 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararların, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer ya da sehven verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde kararı veren makam tarafından geri alınır. Geri alınan karar, ilk karar tarihinden itibaren hükümsüz hale gelir.

Yabancı makamlarca verilmiş olan resmi belgelerin tasdik işlemleri

MADDE 67 – (1) Yabancı makamlarca verilmiş olan resmi belgelerin tasdik işlemleri Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 167 nci maddesine göre yapılır.

(2) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların başvuru sırasında ibraz ettikleri yabancı makamlardan alınan diploma, pasaport gibi belgelerin Türkçe tercümeli ve noter tasdikli olması yeterlidir.

(3) Gerekli görülen hallerde ikamet tezkerelerinin aslına uygunluğunun tasdiki il müdürlüklerince de yapılabilir.

Muvafakat

MADDE 68 – (1) Türk vatandaşlığını kazanma veya kaybetme müracaatında bulunan ana veya babaya bağlı olarak işlem gören çocukla ilgili muvafakat noter huzurunda verilir. Ancak müracaat makamında işlemi yapan memur huzurunda da muvafakat verilebilir.

(2) Yetkili yabancı makamlar huzurunda düzenlenen muvafakat belgesi, 67 nci maddedeki hükümlere göre işleme alınır.

Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonu

MADDE 69 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların başvuru için gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti, illerde oluşturulan komisyon tarafından yapılır.

(2) Komisyon, il valisi veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il müdürlüğü, il emniyet müdürlüğü, il jandarma komutanlığı, il millî eğitim müdürlüğü ve sosyal hizmetler il müdürlüğünden en az şube müdürü düzeyinde görevlendirilen temsilcilerden oluşur. Komisyon başkanı gerekli gördüğü hallerde diğer birim temsilcilerini görüşlerini almak üzere komisyona davet edebilir.

Komisyonun çalışma usul ve esasları

MADDE 70 – (1) Komisyonun sekretarya hizmetleri il müdürlüğü tarafından yürütülür.

(2) Komisyon, başkan olmaksızın toplanamaz, üye tam sayısının en az üçte ikisi ile toplanır ve kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylamada eşitlik olması halinde başkanın taraf olduğu görüş kabul edilir. Karara katılmayan temsilci, gerekçesini yazılı olarak belirtir.

(3) Komisyon, gündem olması halinde en geç onbeş gün içinde toplanır. Komisyonun toplanacağı tarihler, komisyon başkanınca iş yoğunluğuna göre belirlenir.

(4) Komisyon, Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarda aranan başvuru şartlarının bulunup bulunmadığını inceler ve kanaatini belirtir.

Yabancıların ikameti ve ikamet sürelerinin hesaplanması

MADDE 71 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı için ikamet sürelerinin geçerliliği ve hesaplanmasında aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır:

a) Yabancıların Türkiye’de ne kadar süre ile ikamet ettiği il emniyet müdürlüğünce verilen ikamet tezkeresi ve Türkiye’ye giriş ve çıkış tarihlerini gösteren belge ile belirlenir.

b) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı, aranan ikamet süresi içinde toplam altı ayı geçmemek üzere Türkiye dışında bulunabilir. Türkiye dışında geçirilen toplam altı ayı geçmeyen süre, öngörülen ikamet süresi içinde değerlendirilir.

c) Yabancıların ikamet süresi içinde toplam altı aydan fazlasını Türkiye dışında geçirmesi ya da geçerli ikamet izni olmaksızın veya ikamet izni almadan altı aydan fazla Türkiye’de bulunması ikamet süresini keser ve bu tarihten önceki ikamet süreleri dikkate alınmaz.

ç) Yasal ikamet izni olmaksızın veya yasal olmakla birlikte Türkiye’de yerleşme niyetini göstermeyen; sığınma veya iltica başvuru sahibi, sığınmacı, öğrenim, turistik, öğrenim gören çocuğuna refakat, tedavi gibi amaçlarla alınan ikamet tezkeresiyle ya da diplomatik veya konsüller ayrıcalıklı bağışıklık sağlayan yabancı misyon personeli kimlik kartıyla Türkiye’de ikamet edilmesi Türk vatandaşlığının kazanılmasında geçerli ikamet olarak kabul edilmez.

d) Türk vatandaşlığının kazanılmasında kabul edilmeyen ikamet nedenleri ile Türkiye’de bulunan kişinin sonradan geçerli sayılan bir nedenle ikamete bağlanması halinde önceki ikamet süreleri de hesaba katılır. Bu hüküm, turistik amaçlı ikamet tezkeresi ile Türkiye’de bulunanlar hakkında uygulanmaz.

Araştırma, soruşturma ve geçerlilik süresi

MADDE 72 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı hakkında yerleşim yerinin bulunduğu güvenlik birimlerince soruşturma, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğünce de arşiv araştırması yapılır. Komisyon tarafından gerekli görülmesi halinde kamu görevlileri aracılığı ile soruşturma yaptırılabilir.

(2) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı hakkında 28 inci madde uyarınca yerleşim yerinin bulunduğu güvenlik birimlerince yapılan soruşturma sonucunda evliliğin Türk vatandaşlığını kazanmak amacıyla yapılıp yapılmadığına dair olumlu veya olumsuz bir kanaate varılamaması halinde Türk vatandaşı eşin yakınlarının ifadelerine de başvurulmak suretiyle kanaat oluşuncaya kadar periyodik olarak soruşturma işlemine devam edilir.

(3) Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının usulleri ilgili kurumlarla birlikte Bakanlıkça belirlenir.

(4) Türk vatandaşlığını kazanmak veya kaybetmek isteyen kişi hakkında yapılan araştırma ve soruşturma bir yıl geçerlidir, ancak gerekli görülen hallerde bu süre beklenmeksizin yeniden araştırma ve soruşturma yaptırılabilir.

(5) İlgili kurumlarca yapılan araştırma sonucunda Anayasa ile kurulu devlet düzenini yıkma yolunda faaliyette bulunduğu, bu faaliyetlerde bulunanlarla işbirliği yaptığı veya bunları maddi olarak desteklediği, Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne karşı yurt içinde veya dışında, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarla ilgili faaliyetlerde bulunduğu, isyan, casusluk ve vatana ihanet suçlarına katıldığı, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı, insan kaçakçılığı ve insan ticareti yaptığı veya bunlarla ilişki içerisinde bulunduğu tespit edilenler ile taksirli suçlar hariç olmak üzere ertelenmiş, zamanaşımına uğramış, hükmün açıklanması geriye bırakılmış, paraya çevrilmiş veya affa uğramış olsa dahi, altı aydan fazla hapis cezası alanlar Türk vatandaşlığını kazanamaz.

Vatandaşlık dosyasının düzenlenmesinde müracaat makamlarınca uyulacak esaslar

MADDE 73 – (1) Başvuruda bulunan kişi adına istenen belgelerden birer adedi asıl, birer adedi fotokopi olmak üzere iki dosya düzenlenir. Dosyanın aslı, içerisindeki belgeleri gösteren dizi pusulasına bağlanarak Bakanlığa gönderilir, ikinci örneği ise müracaat makamında muhafaza edilir.

(2) Başvuruda bulunan kişi hakkında Bakanlıkça verilen kararın ilgisine tebliğinden sonra müracaat makamınca muhafaza edilen dosya ilgili mevzuatına göre imha edilir.

(3) Başvuruda bulunan kişinin talebinin reddi halinde Bakanlıkta tutulan dosyası işlemden kaldırılarak ilgili mevzuatına göre işlem yapılır. Aynı kişinin yeniden müracaatta bulunması halinde usulüne uygun şekilde müracaat makamlarınca yeni bir başvuru dosyası düzenlenir.

Ad ve soyadın tescili

MADDE 74 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan yabancılar Türkçe ad ve soyadı alabilir. Ancak kendi ad ve soyadlarını muhafaza etmek istedikleri takdirde kişinin ad ve soyadı 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun gereğince Türk harfleri ile yazılır ve aile kütüğüne tescil edilir. Konulan ön adlar iki adı geçmemek üzere ve kısaltma yapılmadan yazılır.

(2) Soyadı alınmasında Soyadı Nizamnamesinde belirtilen esaslar gözönünde bulundurulur. Soyadı tek kelime halinde yazılır. Ad ve soyadında çizgi, tire, nokta gibi işaretler kullanılmaz.

Denklik belgesi

MADDE 75 – (1) Türk vatandaşlığını sonradan kazanmış kişilerin Türkçe ad ve soyadı seçmeleri halinde önceki ad ve soyadları nüfus kayıtlarına işlenir.

(2) Türk vatandaşlığını sonradan kazanan kişilere talepleri halinde; nüfus kayıtlarına dayanılarak önceki ad ve soyadlarını gösteren denklik belgesi Genel Müdürlükçe veya nüfus müdürlüklerince düzenlenir.

(3) Türk vatandaşlığını kazananların önceki ad ve soyadlarının nüfus kayıtlarında bulunmaması halinde; varsa kişinin Genel Müdürlükte bulunan dosyasındaki belgeler esas alınarak Türk vatandaşlığını kazanmadan önceki ad ve soyadının nüfus kaydına işlenmesi sağlanır ve buna dayanılarak denklik belgesi Genel Müdürlükçe veya nüfus müdürlüklerince düzenlenir.

(4) Dosyasındaki belgelerin yeterli olmaması halinde mevcut pasaport, doğum belgesi gibi kişinin Türk vatandaşlığını kazanmadan önceki ad ve soyadını gösterir belge ile dosyasındaki bilgilerin karşılaştırılması sonucu, aynı kişi olduğuna kanaat getirilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanmadan önceki ad ve soyadının nüfus kaydına işlenmesi sağlanır ve buna dayanılarak denklik belgesi Genel Müdürlükçe veya nüfus müdürlüklerince düzenlenir.

(5) Denklik belgesi için başvuran kişinin Genel Müdürlükteki dosyasına ulaşamaması ya da kişinin ibraz ettiği belgelerle dosyasındaki bilgilerin karşılaştırılması sonucu aynı kişi olduğuna kanaat getirilememesi halinde talep reddedilir.

Formlar

MADDE 76 – (1) Vatandaşlık işlemlerinde kullanılan formları hazırlamaya, gerekli düzenlemeleri yapmaya, uygulamaya koymaya ve uygulamadan kaldırmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının Türk vatandaşlığını kazanmasında başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler

MADDE 77 – (1) Kanununun 42 nci maddesinde belirtilen şartları taşıyanlardan Türk vatandaşlığını kazanmak isteyenler ile varsa birlikte işlem görecekt çocukları adına aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenerek Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlığını doğumla kazandığını gösteren yetkili makamlarca verilmiş belge.
- c) Medenî hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanma belgesi, dul ise eşine ait ölüm belgesi.
- ç) Evli ise eşinin, varsa ergin olmayan çocuklarının kimliklerini ve aile bağlarını kanıtlayan belge.
- d) Varsa Türk vatandaşı birinci veya ikinci derece yakınlarına ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının Türk vatandaşlığını kazanma başvurularında karar ve tescil

MADDE 78 – (1) Bakanlıkça yapılan inceleme sonucunda aranan şartları taşıdığı anlaşılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olan kişi, Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanır.

(2) Aranan şartları taşımayan kişinin talebi Bakanlıkça reddedilir.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlığını sonradan kazanmış olan yabancılar hakkında ise genel hükümler uygulanır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının Türk vatandaşlığını kazanmasının geçerliliği ve sonuçları

MADDE 79 – (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının Türk vatandaşlığını kazanmaları, Bakanlığın karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Türk vatandaşlığını kazanan kişinin eş ve çocukları hakkında 37 nci maddedeki hükümler uygulanır.

Çok vatandaşlık

MADDE 80 – (1) Herhangi bir nedenle bir veya birden fazla yabancı devlet vatandaşlığını kazanan ve bu yolda yazılı bildirimde bulunan Türk vatandaşı hakkında yapılacak inceleme sonucunda, aile kütüklerindeki kimlik bilgileri ile ibraz ettiği yabancı devlet vatandaşlığı kimlik belgesindeki bilgilerin karşılaştırılması sonucu, aynı kişi olduğunun tespiti halinde nüfus kaydına çok vatandaşlığa sahip olduğuna dair açıklama yapılır.

Çok vatandaşlığa ilişkin bildirim

MADDE 81 – (1) Herhangi bir nedenle bir veya birden fazla yabancı devlet vatandaşlığını kazanan kişilerden ergin olanların kendileri, ergin olmayanların ise veli ya da vasisi yurt içinde yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüğüne, yurt dışında ise dış temsilciliklere yazılı bildirimde bulunur.

(2) Bildirim sırasında, nüfus cüzdanının veya örneğinin ve diğer devlet vatandaşlığının hangi tarihte kazanıldığını gösteren ve kişinin kimlik bilgilerini içeren belgenin ibraz edilmesi zorunludur.

Dış temsilciliklere yapılan çok vatandaşlığa ilişkin bildirimler

MADDE 82 – (1) Dış temsilciliklere çok vatandaşlığa ilişkin form dilekçe ile yapılan bildirim üzerine; kişiye ait form dilekçe ile belgeler, ilgilinin kaydına çok vatandaşlığa ilişkin gerekli açıklamaların yapılması için doğrudan kayıtlı olduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Çok vatandaşlığa ilişkin bildirimlerde nüfus müdürlüğünce yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

MADDE 83 – (1) Herhangi bir nedenle yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanan ve form dilekçe ile nüfus müdürlüklerine ya da dış temsilciliklere bildirimde bulunan Türk vatandaşlarının çok vatandaşlık işlemleri nüfus müdürlüklerince yürütülür.

(2) Bildirim üzerine nüfus müdürlüğünce, ilgili kişilerin nüfus kayıtlarında yer alan adı, soyadı, doğum tarihi ve cinsiyet bilgileri ile sahip oldukları diğer devlet vatandaşlığını gösteren belgelerde yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır.

(3) Yapılan karşılaştırma sonucunda kimlik bilgilerinin uyması halinde ilgili veri giriş formu düzenlenir ve nüfus kaydına gerekli açıklama yapılır. Çok vatandaşlığa ait bildirim formuna diğer olaylar kütüğünden numara verilir ve dayanak belgeleri ile birlikte muhafaza edilir.

(4) Kimlik bilgilerinin farklı olması halinde bu kişilerin talepleri reddedilir.

(5) Yabancı devlet vatandaşlığının kazanılması sırasında yabancı ad ve soyadının seçildiğini gösteren yetkili makamlarca verilmiş belge ibraz edilmesi halinde, çok vatandaşlık işlemi yapılan kişinin nüfus kaydına almış olduğu yabancı ad ve soyadı da işlenir.

(6) Çok vatandaşlığa sahip olduğu halde bu yolda bildirimde bulunmayan Türk vatandaşlarının diğer devlet vatandaşlığı ile yapmış oldukları nüfus olayları, nüfus kayıtlarına işlenmez.

Çok vatandaşlık açıklamasının geçersiz hale getirilmesi

MADDE 84 – (1) Çok vatandaşlığa sahip Türk vatandaşının herhangi bir nedenle taşıdığı diğer devlet vatandaşlığını kaybetmesi halinde; ergin olanın kendisi, ergin olmayanın ise veli ya da vasisi yurt içinde yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüğüne, yurt dışında ise dış temsilciliklere yazılı olarak bildirimde bulunur.

(2) Bildirim sırasında, kişinin nüfus cüzdanı veya örneği ile diğer devlet vatandaşlığını hangi tarihte kaybettiğini gösteren ve kimlik bilgilerini içeren belge ibraz edilir.

(3) Dış temsilciliklere bildirimde bulunan kişilere ait form dilekçe ile belgeler gerekli işlem yapılmak üzere doğrudan ilgilinin aile kütüğünde kayıtlı olduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.

(4) Yapılan karşılaştırma sonucunda kimlik bilgilerinin uyması halinde ilgili veri giriş formu düzenlenir ve çok vatandaşlığın geçersiz hale getirildiğine ilişkin gerekli açıklama yapılır.

(5) Kimlik bilgilerinin farklı olması halinde bu kişilerin talepleri reddedilir.

Vatandaşlık işlemlerinde çok vatandaşlığa sahip olan kişinin kimlik bilgilerinin farklı olması

MADDE 85 – (1) Çok vatandaşlığa sahip olan kişinin vatandaşlık işlemleri için ibraz ettiği yabancı devlet vatandaşlığını gösteren kimlik belgesindeki bilgiler ile aile kütüğündeki kimlik bilgilerinin farklı olması halinde vatandaşlık işlemleri yapılmaz. Farklı kimlik bilgilerine sahip olan kişinin, aynı kişi olduğuna dair Türk mahkemelerince verilmiş tespit kararını ibraz etmesi halinde talebi yeniden değerlendirilir.

Tebliğat

MADDE 86 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin kararlar müracaat makamları aracılığıyla ilgiliye tebliğ olunur.

(2) Kaybettirme kararları Resmi Gazetede yayımlanır ve yayımlandığı tarihte ilgisine tebliğ edilmiş sayılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 87 – (1) 4/5/2004 tarihli ve 2004/7275 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Vatandaşı ile Evlenme Nedeniyle Türk Vatandaşlığının Kazanılmasına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türk Vatandaşlığını Kazanmalarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Atflar

MADDE 88 – (1) Diğer mevzuatta 1/7/1964 tarihli ve 11742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan mülga 11.2.1964 Tarihli ve 403 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğe ve mülga Türk Vatandaşı ile Evlenme Nedeniyle Türk Vatandaşlığının Kazanılmasına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türk Vatandaşlığını Kazanmalarına İlişkin Yönetmeliğe yapılmış olan atflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 89 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 90 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**11/2/2010 TARİHLİ VE 2010/139 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin			
Tarihi	Numarası	2010/139 Sayılı Yönetmeliğin Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
12/12/2016	2016/9061	20	12/1/2017
13/3/2017	2017/10008	20	5/5/2017